

פרשת קדושים תהיו

פרק יט

(יט) <ופה>¹ ארמז לך סוד. דע כי השלם שלם. כוונתו, כי כל המצות <המעשיות>² הם הצעה לבוא אל השלמות האנושית, שהיא ידיעת המושכלות. ואברהם אשר הגיע אל השלמות³ אע"פ שלא עשה המצות, שהרי⁴ לא נתנה תורה, נאמר בו: וישמר משמרתו (בר' כו, ה). הוא ג' מלות. ר"ל שוע טווי ונוז. או מחמשת. ר"ל ששרשו חמש אותיות.

(כג) ויזיק לנפש החכמה בשר⁵ כל עוף דורס. כוונתו, המינים האסורים רעי המזג או רבי המותרות, ויולידו לחות רעות בגוף אכלם, ויבלבלו המוח לאשר הוא כלי הנפש המשכלת. (לה) גם האמות משתנות. אמר זה בעבור אמרו 'במדה' בפתחות הבי"ת, שמורה: במדה הידועה, שהאמות משתנות מארץ לארץ, וכל אחד מוזהר למוד <באמונה>⁶ במדה המיוחדת בארצו.⁷

פרק כ

(יט) ולא הזכיר⁸ עונש אחות האב, גם לא הזכיר⁹ עונש שתי אחיות. כונתו, כי לא נאסרו,¹⁰ רק בעבור קדושת הארץ, וזה אמרו במקום אחר, כי עמרם שלקח¹¹ דודתו במצרים ויעקב <שנשא>¹² שתי אחיות בחרן לא נטמאו בהן.¹³

(כ) ואם על הערכים תהיינה ארבע נשים כמו שני עדים. ר"ל שערך הנקבה חצי ערך הזכר. (כב) ולא תקיא הארץ. אפרש בפרשת וילך. אמר <שם>:¹⁴ 'ומעבודת השם לשמור כח הקבול כפי המקום' (א"ע, דב' לא, טז). ור"ל שאם לא ישמרוהו, לא תכילם הארץ.

¹ כך בכ"י בד; בכ"י אג: והנה.

² כך בכ"י בדה; בכ"י אג ליתא.

³ בכ"י ב: המעשיות; בכ"י דה: התכלית.

⁴ כ"י ב מוסיף: עדיין. בכ"י ג: שהנה לא נתנה עדיין התורה.

⁵ בכ"י גדה ליתא.

⁶ כך בכ"י דה; בכ"י אבג ליתא.

⁷ בכ"י ב: באדם.

⁸ בכ"י דה: הזהיר.

⁹ כ"י דה מוסיפים: כלל.

¹⁰ כ"י ד מוסיף: עליו כ"י ה מוסיף: אליו.

¹¹ בכ"י דה: שנשא.

¹² כך בכ"י בדה; בכ"י א ליתא; בכ"י ג: שלקח.

¹³ ראה א"ע, ו' יח, כו.

¹⁴ כך בכ"י בגדה; בכ"י א ליתא.